

УДК 72.01; 711; 712

DOI <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2025.35.5>

РОЛЬ КОЛЬОРУ ТА СВІТЛА В ДИЗАЙНІ ДИТЯЧОЇ ЛІКАРНІ: ВПЛИВ НА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН ДІТЕЙ

Зеленська Світлана Олексіївна¹, Ковальов Юрій Миколайович²

¹ магістрантка факультету архітектури, будівництва та дизайну,
Державний університет «Київський авіаційний інститут», Київ, Україна,
e-mail: 8989214@stud.nau.edu.ua, orcid: 0009-0004-3729-8426

² доктор технічних наук, професор,
завідувач кафедри промислового дизайну та комп'ютерних технологій,
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука, Київ, Україна,
e-mail: yurnk61@ukr.net, orcid: 0000-0001-7433-1310

Анотація. Мета. Розглядається проблема створення психологічно комфортного терапевтичного середовища для дітей засобами кольору та світла в умовах лікувального закладу, для чого необхідно проаналізувати сучасні тенденції та дослідження щодо впливу кольору та світла на психоемоційний стан дітей, виявити особливості сприйняття кольору та світла дітьми різного віку, розробити рекомендації щодо використання кольору та світла в дизайні дитячих лікарень для створення позитивного психоемоційного клімату, зменшення стресу та тривожності, сприяння одужанню та загальному комфорту пацієнтів.

Методологія. Дослідження базується на комплексному підході, що поєднує теоретичний аналіз, порівняльну характеристику, емпіричні дослідження та розроблення практичних рекомендацій. Проаналізовано теоретичні дослідження та приклади успішних проєктів дитячих лікарень, у яких колір та світло застосовані для створення терапевтичного середовища.

На основі отриманих даних розроблено **практичні рекомендації** щодо використання кольору та світла в дизайні дитячих лікарень.

Результати. Теоретичні – кореляції між варіантами світло-кольорових рішень і психоемоційним впливом на стан дітей різних вікових груп. Практичні – рекомендації щодо використання кольору та світла в дизайні дитячих лікарень, що можуть бути використані для розроблення нових проєктів або реконструкції існуючих лікарень.

Наукова новизна статті полягає в комплексному дослідженні впливу кольору та світла на психоемоційний стан дітей різного віку та з різними захворюваннями.

Обґрунтовується ефективність використання кольору та світла в комплексному лікуванні та реабілітації дітей, а також розробляються практичні рекомендації для дизайнерів і архітекторів щодо застосування кольору та світла у проєктуванні дитячих лікарень.

Отримані результати можуть допомогти у створенні більш сприятливих умов для одужання дітей і покращенні їхнього психоемоційного стану під час перебування в лікарні.

Практична значущість статті полягає в тому, що запропоновано рекомендації щодо використання кольору та світла в дизайні дитячих лікарень, що можуть сприяти створенню більш комфортного та терапевтичного середовища для маленьких пацієнтів.

Результати дослідження можуть допомогти зменшити стрес і тривожність у дітей під час перебування в лікарні, сприяти їхньому одужанню та покращити загальний психоемоційний стан.

Запропоновані рекомендації можуть бути використані як для розроблення нових проєктів дитячих лікарень, так і для реконструкції існуючих. Упровадження результатів дослідження сприятиме підвищенню якості медичної допомоги.

Ключові слова: колір, світло, психоемоційний стан, діти, дитяча лікарня, простір, середовище.

ВСТУП

Відомий принцип *mens est medicina* (розум є ліками) відбиває тисячолітній емпіричний досвід – успіх або невдача лікування багато в чому залежать від психоемоційного настрою пацієнтів. Однак практичне використання цього принципу нашою наукою є недостатньо досліджене: кореляції між зовнішніми впливами та змінами психоемоційного стану [7]. Також дискусійними залишаються можливості світло-кольорових схем для створення терапевтичних середовищ [5; 6; 8], що, безумовно, має розглядатися в комплексі з іншими прийомами організації інтер'єрних просторів [9; 11; 12; 16]. Питання впливу світла та кольору на психоемоційний стан дітей різних вікових груп також потребують уточнень [20]. Отже, тема публікації є актуальною та становить значний науковий інтерес.

Проектування дитячого середовища потребує відповідального ставлення до вибору кольору. Згідно з даними психологічних досліджень, діти характеризуються підвищеною чутливістю до кольору порівняно з дорослими. Відповідно, кольорне оформлення простору істотно впливає на настрій, рівень активності та загальне самопочуття дитини. Завдяки знанням про властивості кольорів та їх грамотному використанню в дитячому інтер'єрі можна оптимізувати психоемоційний стан дитини, сприяти її гармонійному розвитку та нівелювати деякі психологічні й емоційні проблеми [1; 3; 4].

АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Дослідження в галузі психології і архітектури доводять, що естетичні характеристики навколишнього середовища можуть суттєво впливати на психофізіологічний стан людини [1; 3; 4; 10; 11]. Діти, як особливо вразлива категорія, особливо чутливі до естетичних аспектів оточення [14; 15].

МЕТА

Розглядається проблема створення психологічно комфортного терапевтичного середовища для дітей засобами кольору та світла

в умовах лікувального закладу, для чого необхідно проаналізувати сучасні тенденції та дослідження щодо впливу кольору та світла на психоемоційний стан дітей, виявити особливості сприйняття кольору та світла дітьми різного віку, розробити рекомендації щодо використання кольору та світла в дизайні дитячих лікарень для створення позитивного психоемоційного клімату, зменшення стресу та тривожності, сприяння одужанню та загальному комфорту пацієнтів.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Оцінювання впливу світла та кольору на психоемоційний стан дитини здійснюється у три етапи: початкове діагностичне обстеження, експериментальне втручання та повторне обстеження. На першому з них використовується модифікована методика Люшера для визначення індивідуального кольорового профілю дитини. Отримані дані дозволяють створити індивідуалізоване світлове середовище, яке відповідає особливостям психоемоційного стану кожної дитини. На другому етапі діти перебувають у спеціально обладнаному інтерактивному просторі зі змінним освітленням. На заключному етапі проводиться повторне тестування для оцінювання динаміки психоемоційного стану дітей у відповідь на вплив створеного світлового середовища. Для дітей зі схожими кольорними перевагами можливою є групова інтеракція для досягнення фіксованого ефекту [4; 7; 8].

Оскільки діти мають підвищену чутливість до впливу кольору на емоційний стан та поведінку, доцільно застосовувати знання про психологію кольору для створення оптимальних умов для самопочуття дитини [2; 20].

Колірна палітра інтер'єру лікувальних закладів є потужним інструментом формування психологічного комфорту. Дослідження свідчать про те, що хворі люди особливо чутливі до впливу кольору на емоційний стан і сприйняття навколишнього середовища. Сприйняття кольору в умовах хвороби має свої особливості, що пов'язано з підвищеною сенситивністю до зовнішніх подразників.

Рациональне використання кольору дозволяє створити середовище, яке сприяє зниженню рівня тривоги та стресу в пацієнтів, а також полегшує процес навігації у просторі лікарні [3; 13] (табл. 1).

Згідно з даними Дж. Халлока [20], модель колірних переваг для різних вікових груп виглядає так (рис. 1). Існують значні етнокультурні відмінності у сприйнятті кольору в його символічному

Таблиця 1

Кольори	Спрямування впливу	Приміщення
Червоні, помаранчеві, помаранчево-жовті	Стимулюючий	Їдальні, ігрові та навчальні приміщення
Жовті, жовто-зелені, зелені, зелено-блакитні	Нейтральний, сприяє збереженню рівноваги основних нервових процесів	Палати, ігрові, навчальні приміщення, процедурні
Блакитні, сині, синьо-фіолетові, фіолетові	Гальмуючий (блакитний заспокоює)	Процедурні, палати, зони відпочинку

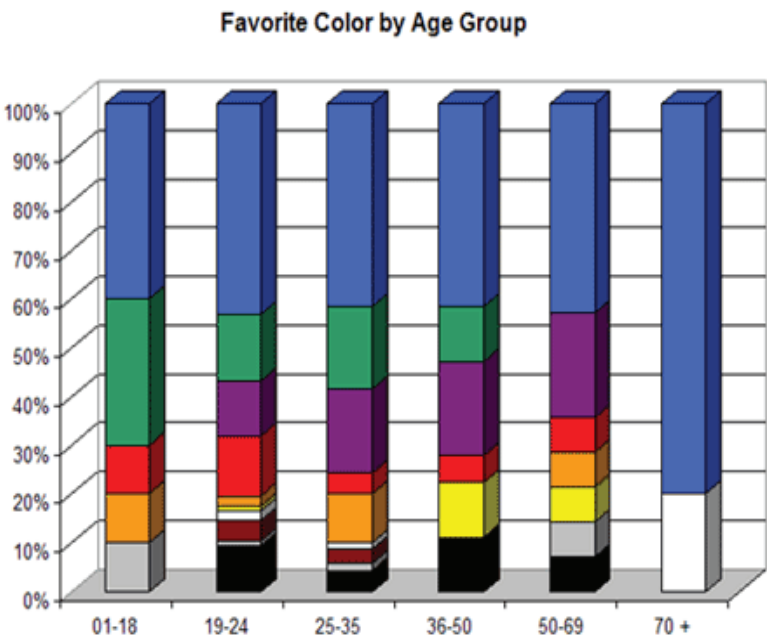


Рис. 1. Кольорові переваги вікових груп [21]

й емоційному значенні [19]. Тому у проєктуванні інтер'єрів необхідно враховувати ці нюанси для адаптації до українських реалій. Розглянемо приклади використання світла та кольору в дизайні дитячих лікарень. *Приклад 1.* Sordo Madaleno Arquitectos. Клініка дитячої онкології Телетон (Мехіко, Мексика), 2013 р. (рис. 2, 3). *Особливості світло-кольорового дизайну.* У коридорах (зліва на рис. 3) домінують теплі, насичені кольори: жовтий, помаранчевий і зелений, які асоціюються із природою, сонцем і весною. Така палітра створює відчуття радості, енергії та оптимізму, сприяє позитивному настрою відвідувачів. Коридор

виконує роль орієнтиру та комунікації між зонами; використання природних кольорів допомагає створити відчуття спокою та гармонії. У зоні реєстрації та очікування (по центру) до кольорів коридору додається синій колір, який створює відчуття спокою та врівноваженості, що допомагає знизити рівень тривоги в дітей, які очікують на прийом. Приміщення їдальні (праворуч) має яскраву, насичену палітру, що включає помаранчевий, рожевий і синій кольори, стимулює апетит і створює атмосферу свята, що позитивно впливає на процес харчування. Використання різних кольорів дозволяє візуально розділити простір на зони, що полегшує орієнтацію.



Рис. 2. Дитяча онкологічна клініка (Мехіко, Мексика) [18]

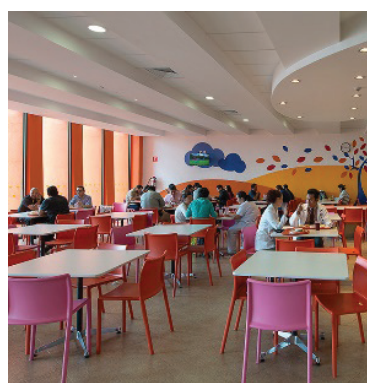
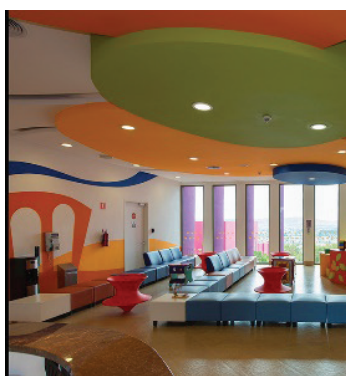


Рис. 3. Інтер'єри дитячої онкологічної клініки (Мехіко, Мексика) [18]

Отже, дизайн інтер'єру побудований на чіткій концепції використання кольору як засобу для створення позитивного емоційного фону та стимулювання одужання дітей. Колір використовується не тільки для естетичного оформлення, але й для виконання конкретних функцій: зонування простору, створення атмосфери, стимуляції позитивних емоцій. Вибір кольорів базується на знаннях про їхній вплив на дитину. Використання природних кольорів, як-от зелений, жовтий і синій, відповідає загальноприйнятим уявленням про гармонію та природність [11; 12].

Приклад 2. ІФ. Дитяча лікарня (Самутсакхон, Таїланд), 2019 р. (рис. 4–7).

Особливості світло-кольорового дизайну. Кольорова ідентифікація поверхів: кожен поверх має свою характерну кольорну гаму, що полегшує навігацію та створює відчуття індивідуальності кожного відділення. Це дозволяє пацієнтам легко орієнтуватися у просторі.

Використання природних матеріалів і фактур: широке застосування натуральних матеріалів, як-от дерево, створює відчуття теплоти та затишку. Це особливо важливо для дитячих закладів, оскільки створює більш домашню атмосферу.

Пастельна гама: переважання пастельних відтінків створює спокійну та розслаблену атмосферу, позитивно впливає на емоційний стан.



Рис. 4. Дитяча лікарня (Самутсакхон, Таїланд). Екстер'єр і фасад [20]



Рис. 5. Дитяча лікарня (Самутсакхон, Таїланд): вхідна група, вертикальні та горизонтальні комунікації [20]



Рис. 6. Дитяча лікарня (Самутсакхон, Таїланд): рекреація, їдальня, лікарняна палата [20]

Психологічний ефект:

- зниження тривожності: м'які, пастельні тони сприяють зниженню рівня тривоги та створюють відчуття безпеки;
- створення позитивного настрою: яскраві акценти та різноманітність кольорів піднімають настрій і створюють відчуття радості;

- стимуляція когнітивності: різноманітність кольорів і тематичного оформлення кімнат стимулює допитливість і розвиток уваги;
- створення комфортного середовища: колірна палітра, використана в дизайні лікарні, сприяє створенню комфортного



Рис. 7. Дитяча лікарня (Самутсакхон, Таїланд). Спальна палата та басейн [20]

та безпечного середовища, що позитивно впливає на процес одужання дітей.

Автори проєкту зробили ставку на створення атмосфери спокою та безпеки за допомогою монохромного оформлення кожного поверху. Використання пастельних і натуральних відтінків, як-от бежевий, рожевий, блакитний і зелений, створює відчуття гармонії із природою та сприяє розслабленню маленьких пацієнтів.

Результати проведеного аналізу дизайну дитячих лікарень підтверджують, що колір має значний вплив на психоемоційний стан людини. Використання визначених кольорних комбінацій дозволяє створювати атмосферу, яка сприяє релаксації, стимулює пізнавальну активність або, навпаки, створює умови для концентрації уваги. Сучасна практика дизайну інтер'єрів дитячих лікарень свідчить про ефективність використання пастельних і натуральних відтінків для створення комфортного середовища. Тенденція до використання монохромних рішень у дизайні дитячих лікарень відповідає сучасним вимогам до створення функціональних і естетичних інтер'єрів [13].

ВИСНОВКИ

Отже, колір є потужним інструментом дизайну, який здатний формувати позитивний психоемоційний мікроклімат у дитячих лікарнях, сприяти зниженню рівня тривоги, підвищенню настрою та пришвидшенню процесу одужання. Вдала колірна палітра значно покращує терапевтичні якості інтер'єру дитячих лікарень і сприяє створенню комфортного та функціонального простору. Дизайн актуальних інтер'єрів має тенденцію використання пастельних і натуральних відтінків, як-от бежевий, рожевий, блакитний і зелений. Ці кольори сприяють зниженню рівня тривоги в дітей порівняно із традиційними

лікарняними інтер'єрами. Яскраві акценти та контрастні кольори стимулюють пізнавальну активність і створюють позитивний настрій.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Абизов В.А., Волчук М.В. Особливості сприйняття кольору підлітками в інтер'єрах центрів розвитку підлітків. *Технології та дизайн*. 2019. № 3. С. 1–10.
- [2] Андрушко Л.М., Ясінський В.П. Вплив білого кольору на психіку та фізіологічні функції людини. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 3–13.
- [3] Давидова М.О. Особливості кольорового впливу на пізнавальну активність та психоемоційний стан дитини. *Сучасний вимір психології та педагогіки* : збірник тез наукових робіт Міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 21–22 травня 2021 р. Львів : ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2021. С. 136.
- [4] Кириченко Р.В., Кисорець І.В. Вплив кольору на емоційний стан дитини. *Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку*. 2020. С. 82–85.
- [5] Ковальов Ю.М., Калашнікова В. В., Марценюк Д.В., Сахно К.Д. Житлове середовище як лікувальний засіб для хворих на шизофренію. *Технічна естетика і дизайн*. 2013. № 12. С. 80–89.
- [6] Ковальов Ю.М., Савон А.О., Сліпенька А.В. Емоційний хай-тек: концепція і реалізація (на прикладі ОКЦНН у м. Ужгороді). *Міське середовище – 21 ст. Архітектура. Будівництва. Дизайн* : тези доповідей 2 Міжнародного науково-практичного конгресу, м. Київ, 15–18 березня 2016 р. Київ, 2016. С. 176–178.
- [7] Мхітарян Н.М., Ковальов Ю.М., Малік Т.В., Сафронов В.К., Сафронова О.О. Дизайн середовища міста: багатокритеріальна оптимізація та розумні технології : підручник. Київ : Наукова думка, 2021. 628 с
- [8] Олейнікова І.В., Дзікевич А.В., Кириченко Р.В. Колірна терапія, як елемент у світлодизайні інтерактивного дитячого простору. *Актуальні проблеми сучасного дизайну* : тези V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 27 квітня 2023 р. Київ : КНУТД, 2023. С. 221–224.

[9] Олійник О.П., Коваль-Цепова А.В. Особливості дизайну меблів для дітей, що потребують соціальної реабілітації. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. 2010. № 24. С. 82–89.

[10] Прокопович Т.А., Каленюк О.М., Вахрамєєва Г.І. Основи кольорознавства та декоративно-прикладного мистецтва : навчальний посібник. Луцьк : Поліграфічний центр «Друк Формат», 2019. 91 с.

[11] Прищенко С.В. Кольорознавство : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2018. 436 с.

[12] Саламовська Л.С. Кольоротерапія як засіб психоемоційного розвитку дітей дошкільного віку. *Креативний простір*. 2024. № 22. С. 25–26.

[13] Стуконог Н.О., Булах І.В. Основні тенденції сучасного стану архітектурного середовища лікувальних закладів. *Архітектурний вісник Київського національного університету будівництва і архітектури*. 2017. № № 11–12. С. 478–482.

[14] Тимченко О.С., Коваленко О.А. Вплив кольору на емоційний стан дітей дошкільного віку. *Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка-2018» : XX Всеукраїнська наукова конференція молодих учених*. 2018. С. 425–427.

[15] Холтобіна О.У., Мальцева В.К., Рассулова Ю.С. Кольоротерапія у роботі з дітьми дошкільного віку. *Global trends in the development of educational systems : proceedings of the III International Scientific and Practical Conference*. Bergen, Norway, January 21–24, 2025. С. 254–256.

[16] Чернявський К.В. Формування дизайну інтер'єрних просторів дитячих лікарень з використанням засобів художньої кераміки. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну*. № 24. С. 431–436.

[17] Teletón Infant Oncology Clinic. *ArchDaily*. URL: <https://www.archdaily.com/877090/teleton-infant-oncology-clinic-sordo-madalen-arquitectos> (дата звернення: 09.02.2025).

[18] Kovalyov Y.N., Mkhitarian N.M., Morozov A.Y., Zhukova Y.F. Life cycle in the natural sciences and traditional cultures as a complex system Self-Organization. IGI Global, USA, Pennsylvania. 2024. 456 p. <https://doi.org/10.4018/978-1-6684-8509-5>

[19] EKH Children Hospital. *Arch20*. URL: <https://www.arch20.com/ekh-children-hospital-if-integrated-field/> (дата звернення: 09.02.2025).

[20] Hallock J. Color Assignment. Preferences. URL: <https://www.joehallock.com/edu/COM498/preferences.html> (дата звернення: 09.02.2025).

REFERENCES

[1] Abyzov, V.A., & Volchuk, M.V. (2019). Osoblyvosti spryniattia koloru pidlitkamy v interierakh tsentriv rozvytku pidlitkiv [Peculiarities of color perception by adolescents in the interiors of adolescent development centers]. *Tekhnolohii ta dyzain. Technologies and design – The influence of white color on the psyche and physiological functions of a person*. № 3, pp. 1–10 [in Ukrainian].

[2] Andrushko, L.M., & Yasynskyi, V.P. (2013). Vplyv biloho koloru na psykhyku ta fiziolohichni funktsii liudyny [The influence of white on the human psyche

and physiological functions]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav – Scientific Bulletin of the Lviv State University of Internal Affairs*, 2, 3–13 [in Ukrainian].

[3] Davydova, M.O. (2021). Osoblyvosti kolorovoho vplyvu na piznavalnu aktyvnist ta psykhoemotsiinyi stan dytyny [Peculiarities of color influence on cognitive activity and psycho-emotional state of a child]. *Suchasnyi vymir psykholohii ta pedahohiky: zbirnyk tez naukovykh robot mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, m. Lviv, 21–22 travnia 2021 r. Lviv: HO "Lvivska pedahohichna spilnota" – Modern dimension of psychology and pedagogy: Collection of abstracts of scientific works of the international scientific and practical conference, Lviv, May 21–22, 2021. Lviv: NGO "Lviv Pedagogical Community". (p. 136) [in Ukrainian].*

[4] Kyrychenko, R., & Kysorets, I. (2020). Vplyv koloru na emotsiinyi stan dytyny [The influence of color on the emotional state of a child]. *Vitchyzniana nauka na zlami epokh: problemy ta perspektyvy rozvytku – Domestic science at the turn of the eras: problems and prospects for development*, 82–85 [in Ukrainian].

[5] Kovalov, Yu.M., Kalashnikova, V.V., Martseniuk, D.V., & Sakhno K.D. (2013). Zhytlove seredovyshche yak likuvalnyi zasib dlia khvorykh na shyzofreniiu [The living environment as a therapeutic agent for patients with schizophrenia]. *Tekhnichna estetyka i dyzain – Technical aesthetics and design*, 12, 80–89 [in Ukrainian].

[6] Kovaljov, Ju.M., Savon, A.O., & Slipenjka, A.V. (2016). Emocijnyj khaj-tek: koncepcija i realizacija (na prykladi OKCNN u m. Uzhgorodi) [Emotional hi-tech: concept and implementation (on the example of OKCNN in Uzhhorod)]. *Misjke seredovyshhe – 21 st. Arkhitektura. Budivnytstva. Dyzejn: tezy dopovidej 2 Mizhnarodnogho naukovo-praktychnogho konghresu. Kyjiv, 15–18 bereznja – Urban environment – 21st century. Architecture. Construction. Design: Abstracts of reports of the 2nd International Scientific and Practical Congress*. Kyiv. (pp. 176–178) [in Ukrainian].

[7] Mkhitarian, N.M., Kovalov, Yu.M., Malik, T.V., Safronov, V.K., & Safronova, O.O. (2021). *Dyzain seredovyshcha mista: bahatokryterialna optymizatsiia ta rozumni tekhnolohii: pidruchnyk [Urban environment design: multi-criteria optimization and smart technologies]*. Kiev: Naukova dumka. 628 p. [in Ukrainian].

[8] Oleinikova, I., Dzikeyvych, A., & Kyrychenko, R. (2023). Kolirna terapiia, yak element u svitlodyzaini interaktyvnogho dytiachoho prostoru [Color therapy as an element in the lighting design of an interactive children's space]. *V Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia "Aktualni problemy suchasnoho dyzainu" – V International scientific and practical conference "Actual problems of modern design". Abstracts*. Kyiv, KNUVD, April 27 2023. (pp. 221–224) [in Ukrainian].

[9] Oliinyk, O.P., & Koval-Tsepova, A.V. (2010). Osoblyvosti dyzainu mebliv dlia ditei, shcho potrebuut sotsialnoi reabilitatsii [Features of furniture design for children in need of social rehabilitation]. *Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia – Modern*

problems of architecture and urban planning, 24, 82–89 [in Ukrainian].

[10] Prokopovych, T., Kaleniuk, O., & Vakhramieieva, H. (2019). *Osnovy koloroznavstva ta dekorativno-prykladnoho mystetstva: navchalnyi posibnyk* [Fundamentals of color science and decorative and applied art: a textbook]. Lutsk: Printing center "Druk Format". 91 p. [in Ukrainian].

[11] Pryshchenko, S.V. (2018). *Koloroznavstvo: navchalnyi posibnyk* [Color science: a textbook]. Kyiv: Condor. 436 p. [in Ukrainian].

[12] Salamovska, L.S. (2024). Koloroterapiia yak zasib psykhoemotsiinoho rozvytku ditei doshkilnoho viku [Color therapy as a means of psycho-emotional development of preschool children]. *Kreatyvnyi prostir – Creative Space*, 22, 25–26 [in Ukrainian].

[13] Stukonoh, N.O., & Bulakh, I.V. (2017). Osnovni tendentsii suchasnoho stanu arkhitekturnoho seredovyscha likuvalnykh zakladiv [Main trends of the modern state of the architectural environment of medical institutions]. *Arkhitekturnyi visnyk KNUBA – Architectural Bulletin of the KNUBA*, 11–12, 478–482 [in Ukrainian].

[14] Tymchenko, O.S., & Kovalenko, O.A. (2018). Vplyv koloru na emotsiinyi stan ditei doshkilnoho viku [The influence of color on the emotional state of preschool children]. *Aktualni problemy pryrodnychkykh ta humanitarnykh nauk u doslidzhenniakh molodykh uchenykh "Rodzynka-2018": XX Vseukrainska naukova konferentsiia molodykh uchenykh – Current problems of natural sciences and humanities in the research of young scientists "Rodzinka-2018": XX All-Ukrainian Scientific Conference of Young Scientists*. (pp. 425–427) [in Ukrainian].

[15] Kholobina, O.U., Maltseva, V.K., & Rassulova, Yu.S. (2025). Koloroterapiia u roboti z ditmy doshkilnoho viku [Color therapy in work with preschool children]. *Global trends in the development of educational systems. Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference*. Bergen, Norway January 21–24, (pp. 254–256) [in Ukrainian].

[16] Cherniavskyi, K.V. (2019). Formuvannia dyzainu interierykh prostoriv dytiachykh likaren z vykorystanniam zasobiv khudozhnoi keramiky [Formation of the design of interior spaces of children's hospitals using artistic ceramics]. *Visnyk KNUVD – Bulletin of the KNUVD*, 24, 431–436 [in Ukrainian].

[17] ArchDaily. Teletón Infant Oncology Clinic. Retrieved from: <https://www.archdaily.com/877090/teleton-infant-oncology-clinic-sordo-madaleno-arquitectos> (date of access: 09.02.2025) [in English].

[18] Kovalyov, Y.N., Mkhitarian, N.M., Morozov, A.Y., & Zhukova, Y.F. (2024). Life cycle in the natural sciences and traditional cultures as a complex system Self-Organization. IGI Global, USA, Pennsylvania. 456 p. <https://doi.org/10.4018/978-1-6684-8509-5> [in English].

[19] Arch20. EKH Children Hospital. Retrieved from: <https://www.arch20.com/ekh-children-hospital-if-integrated-field/> (date of access: 09.02.2025) [in English].

[20] Hallock, J. Color Assignment. Preferences. Retrieved from: <https://www.joehallock.com/edu/COM498/preferences.html> (date of access: 09.02.2025) [in English].

ABSTRACT

Zelenska S., Kovalev Yu. The role of color and light on the design of a children's hospital: influence on the psycho-emotional state of children

Purpose. The problem of creating a psychologically comfortable therapeutic environment for children using color and light in a medical institution is considered, for which it is necessary to analyze modern trends and research on the influence of color and light on the psycho-emotional state of children, identify the features of the perception of color and light by children of different ages, develop recommendations for the use of color and light in the design of children's hospitals to create a positive psycho-emotional climate, reduce stress and anxiety, promote recovery and general comfort of patients.

Methodology. The study is based on an integrated approach that combines theoretical analysis, comparative characteristics, empirical research and the development of practical recommendations. Theoretical research and examples of successful projects of children's hospitals in which color and light are used to create a therapeutic environment are analyzed.

Based on the data obtained, practical recommendations for the use of color and light in the design of children's hospitals are developed.

Results. Theoretical – correlations between light and color solutions and psycho-emotional impact on the condition of children of different age groups. Practical – recommendations on the use of color and light in the design of children's hospitals, which can be used to develop new projects or reconstruct existing hospitals.

Scientific novelty. *The comprehensive study of the influence of color and light on the psycho-emotional state of children of different ages and with various diseases.*

The effectiveness of the use of color and light in the complex treatment and rehabilitation of children is substantiated, and practical recommendations are developed for designers and architects on the use of color and light in the design of children's hospitals.

The results obtained can contribute to the creation of more favorable conditions for the recovery of children and the improvement of their psycho-emotional state during their stay in the hospital.

Practical relevance. *The offers recommendations on the use of color and light in the design of children's hospitals, which can be used to create a more comfortable and therapeutic environment for young patients.*

The results of the study can help reduce stress and anxiety in children during their stay in the hospital, promote their recovery and improve their overall psycho-emotional state.

The proposed recommendations can be used both for the development of new projects for children's hospitals and for the reconstruction of existing ones. The implementation of the results of the study will contribute to improving the quality of medical care.

Keywords: *color, light, psycho-emotional state, children, children's hospital, space, environment.*

AUTHOR'S NOTE:

Zelenska Svitlana, *Master's Student, Faculty of Architecture, Construction and Design, State University "Kyiv Aviation Institute", Kyiv, Ukraine, e-mail: 8989214@stud.nau.edu.ua, orcid: 0009-0004-3729-8426.*

Kovalyov Yuriy, *Doctor of Science, Professor, Head of Industrial Design and Computer Technologies Department, Mykhailo Boichuk Kyiv State Academy of Decorative Applied Arts and Design, Kyiv, Ukraine, e-mail: yurnk61@ukr.net, orcid: 0000-0001-7433-1310.*

Стаття подана до редакції 10.02.2025 р.